

Tribina – Medicinska etika i štrajkaši glađu (Public Discussion - Medical Ethics and Hunger Strikers)

Ivan Pristaš

Hrvatski zavod za javno zdravstvo

The poster features a yellow background with a grid pattern. At the top right, it says 'srijeda, 13. 12. 2006. u 19h tribina'. The main title is 'MEDICINSKA ETIKA I ŠTRAJKAŠI GLAĐU' in large, bold, black letters. Below the title, it lists participants and moderators. At the bottom, there is a logo for 'kic' (Kulturno informativni centar) and the website 'www.kic.hr'. The logo consists of the letters 'KIC' in a stylized, overlapping font. To the right of the logo is the text 'www.kic.hr' and a small logo with the letters 'kic' below it. Below the 'kic' logo is contact information: 'Pristaš/Ivan P. 11800 Zagreb, t. +385 1 4610716, f. +385 1 4610733, e.ivan@kic.hr'.

srijeda, 13. 12. 2006. u 19h
tribina

MEDICINSKA ETIKA I ŠTRAJKAŠI GLAĐU

Sudjeluju:
prof.dr.sc. SLOBODAN LANG, dr.med.
~~prof.dr.sc. KOENIG, ZURKOVIC, dr.phil.~~
prof.dr.sc. VERA FOLNEGOVIĆ ŠMALC, dr.med.
prim. PERO GOTOVAC, dr.med.
ANA BOROVEČKI, dr.med.
~~ANASTASIĆ, mr.~~

Moderatori:
IVAN PRISTAŠ, dr.med.
ALEKSANDAR DŽAKULA, dr. med.

www.kic.hr

kulturno informativni centar
tribina • art.kino • galerija forum • kic klub

kic

Pristaš/Ivan P.
11800 Zagreb
t. +385 1 4610716
f. +385 1 4610733
e.ivan@kic.hr

Sudionci:

prof.dr.sc. Slobodan Lang, dr.med.
prof.dr. Vera Folnegović-Šmalc, dr.med.
prim. Pero Gotovac, dr.med.
Ana Borovečki, dr.med.

Moderatori:

Ivan Pristaš, dr.med.
Aco Džakula, dr.med.

U srijedu, 13.12.2006. u 19 sati u organizaciji uredništva Hrvatskog časopisa za javno zdravstvo održana je tribina «Medicinska etika i štrajkaši glađu». Kako znanstvena i stručna javnost nije

odgovarajuće reagirala na nedavne događaje u vezi štrajka glađu, stvorio se dojam da se u Hrvatskoj ne zna postupati u takvim situacijama i da zbog nepripremljenosti ne znamo reagirati i spriječiti veće neželjene posljedice po pojedince i zajednicu. Osjećajući potrebu da se ukaže na propuste i predloži ispravan način stručnog medicinskog postupanja okupili smo kompetentne sugovornike, stručnjake iz područja medicinske etike, psihijatrije i javnog zdravstva. Unatoč brojnim poznatim slučajevima štrajka glađu u Hrvatskoj kroz povijest, ovo je prvi stručni skup na tu temu uopće. Tribina je organizirana uz podršku Kulturno Informativnog Centra koji je ustupio dvoranu.

Teme koje su bile obrađene:

- štrajk glađu u Hrvatskoj kroz povijest
- Malteška deklaracija, Tokijska deklaracija, sukladnost naših zakona, uloga liječnika
- algoritmi postupanja sa štrajkašima od prvog dana odlučivanja na štrajk
- javno zdravstvo i štrajk glađu (štrajk na javnoj površini, grupni štrajk glađu...)
- štrajk glađu kao humanitarno pitanje
- podrška obitelji i prijateljima štrajkaša glađu
- psihološke značajke štrajkaša prije i za vrijeme štrajka glađu
- što svaki građanin treba znati o štrajku glađu

U uvodnom dijelu predstavljeni su sugovornici i pročitan predgovor Malteške deklaracije koji sumira definiciju štrajka glađu i osnovne etičke dileme profesionalaca pri postupanju sa štrajkašima.

Ana Borovečki je dala pregled svjetskih dokumenata koji štite prava štrajkaša i zatvorenika općenito i protumačila njihove osnovne elemente i primjenu na konkretnim primjerima u povijesti.

Slobodan Lang je dao kratak povijesni pregled dosadašnjih štrajkova glađu u Hrvatskoj i zaključio da do danas ne postoji organizirani pristup ovom problemu. Predložio je da se u izabranom stručnom medicinskom krugu proizvedu algoritmi postupanja u sličnim situacijama kako bi se spriječilo ponavljanje kršenja međunarodno propisanih osnovnih ljudskih prava, neetično i nestručno postupanje i rušenje ljudskog dostojanstva. Također je predložio pokretanje posebnog edukacijskog programa o štrajku glađu za liječnike s katalogom pitanja na koja svi liječnici trebaju znati odgovor i tiskanje letka «Što svaki građanin treba znati o štrajku glađu» sastavljen od nekoliko činjenica koje su u razvijenim društvima dio redovnog znanja iz opće kulture.

Vera Folnegović-Šmalc nam je predstavila svoj dosadašnji rad sa štrajkašima glađu iz perspektive liječnika kao sudskog vještaka i iz perspektive liječnika kao terapeuta i opisala je utjecaj psihičkog stanja osobe na donošenje odluke za štrajk glađu i utjecaj gladovanja na psihičko stanje.

Pero Gotovac je opisao svoja iskustva u postupanju sa štrajkašima glađu koji su štrajkali grupno kao potpora Branimiru Glavašu ispred zatvora u kojem se nalazio.

Zaključci:

- Hrvatski dokumenti o ljudskim pravima i medicinskoj etici se trebaju usaglasiti sa dokumentima Svjetskog Medicinskog Udruženja (liječnika).
- Hrvatski Časopis za Javno Zdravstvo će u siječnju, 2007 objaviti temu o Medicinskoj etici i štrajkovima glađu.
- Hrvatska liječnička komora treba formirati tijelo za etička i medicinska pitanja štrajka glađu.
- Hrvatska iskustva sa štrajkovima glađu objavit ćemo u međunarodnom časopisu.
- O Hrvatskim iskustvima obavijestit ćemo Svjetsko Medicinsko Udruženje.
- Hrvatski liječnici, stručni na ovom području, uz etičare povezat će se s međunarodnim stručnjacima i ponuditi tečaj o štrajku glađu.
- Medicinska etika i štrajkovi glađu bit će ponuđeni medicinskim fakultetima u Hrvatskoj kao predmet po izboru.